

Verslag

Centraal College van Deskundigen Restauratiekwaliteit

Datum: 13 maart 2013

Naam	Vertegenwoordigt	Werkt bij
Aanwezig:		
Rob van Hees	Voorzitter CCvD	
Walter de Koning	Secretaris CCvD	ERM
Dré van Dinther	Vakgroep Restauratie	Bouwbedrijf Van Dinther
Marc van Roosmalen	Raad voor Vastgoed Rijksoverheid –RVR	Rijksgebouwendienst
Jos van Rooden	Federatie Grote Monumenten Gemeenten – FGM	Gemeente Leiden
Jan Roest	Vereniging architecten werkzaam in de Restauratie – VAWR	Van Hoogevest Architecten
Gerlach Takkenkamp	Gespecialiseerde aannemers	
Arjen van der Drift	Certificerende instellingen	KIWA
Michiel van Hunen	Rijksdienst Cultureel Erfgoed – RCE	RCE
Afwezig:		
Gerard Ottevanger	provincies	Provincie Zuid-Holland
Arno Boon	Federatie Instandhouding Monumenten – FIM	BOEi
Gast:		
Miranda Maring		Hobéon

1. Opening, vaststellen agenda

Toegevoegd wordt een agendapunt 4a: herbeoordelingsaudits ERB

2. Verslag bijeenkomst 23 november 2012 + actielijst

Besluit: het verslag wordt met redactionele wijzigingen vastgesteld. De wijzigingen zijn verwerkt in de gepubliceerde versie.

Naar aanleiding van:

Besloten wordt het verslag voortaan aan te vullen met een standaard bijlage met afkortingen.

De actielijst wordt doorgenomen en geactualiseerd. De acties m.b.t. DuMo en kosten zullen de volgende vergadering aan de orde komen.

3. Vaststellen uitvoeringsrichtlijn Restauratie steenhouwwerk

Het ontwerp heeft ter inzage gelegen. Er zijn diverse reacties ontvangen die de door de begeleidingscommissie van een voorstel voor besluitvorming zijn voorzien.

Het CCvD bespreekt m.b.t. de URL het volgende:

- Nu de eerste uitvoeringsrichtlijnen beschikbaar zijn is het goed om stil te staan bij de vraag wat we verwachten van een URL. Besproken wordt dat een URL los van de BRL gebruikt moet kunnen worden. Dubbeling van teksten tussen BRL en URL is op zich niet erg; beide teksten moeten zelfstandig gelezen kunnen worden.
- Een van de ingestuurde reacties vraagt aandacht voor de bruikbaarheid in de besteksfase. Besproken wordt dat de gewenste vergaande detaillering nu nog niet

- beschikbaar is. Mogelijk dat een vervolgproject o.l.v. de RCE ('restauratievisie m.b.t. steenhouwen') daar op termijn meer handen en voeten aan geeft. Dat moet de vaststelling van de URL nu echter niet ophouden. Voornemen is om in nieuwe documenten meer visualisaties die normerend werken op te nemen
- Het inbedden in de STABU-systematiek is een goed voornemen.
 - Redactioneel: De tekst in de inleiding m.b.t. het borgen van vakbekwaamheid (i.p.v. op peil houden) wordt aangepast
 - De bestekstermen in de bijlage A en B brengen veel duidelijkheid. Het juiste gebruik van de bestekstermen veronderstelt wel meer achtergrondkennis dan in de URL is opgenomen. Een dergelijke opmerking zal verwerkt worden in een ERM-document voor opdrachtgevers.
 - De bestekstermen zijn al wat ouder. Het is gewenst om op termijn een update te plannen. ERM zal de RCE (oorspronkelijke auteur) verzoeken dit in de werkplanning op te nemen.
 - Bijlage C van de URL legt de relatie tussen BRL en URL. Dit betreft de borging van de afspraken in de URL. De tekst van de bijlage behoeft overigens verduidelijking.
 - De lay out van Bijlage D is verwarrend, wordt aangepast. Dit zal eveneens in de BRL ERV (waar dezelfde lay out wordt gehanteerd) gebeuren
 - In bijlage E moet een afbeelding van het logo Restauratiekwaliteit worden opgenomen

De
Koning

De
Koning

De
Koning

Het college bespreekt m.b.t. de verwerking van de reacties het volgende:

- De toegevoegde tekst in par 3.1 ("van het bestaande materiaal.....waardstelling") is van algemene strekking en moet tevens in de BRL opgenomen worden
- De tekst in par 3.5 legt de nadruk op keten verantwoordelijkheid naar onderaannemers van steenhouwers. Het college onderschrijft de tekst.
- Het college onderschrijft de nieuwe tekst in par 6.2 en 6.8 t.a.v. de benodigde kennis van bouwstijlen. De nieuwe tekst geeft geen ongewenste beperking van de mededinging.

Besluit:

- Het college stemt in met de wijze van verwerken van de ingekomen reacties
- Het college stelt de uitvoeringsrichtlijn vast met in achtneming van de bovengenoemde wijzigingen.

4. Wijzigingsblad BRL Instandhoudingstechnologie

Met dit wijzigingsblad wordt een partiële wijziging van de BRL Instandhoudingstechnologie doorgevoerd. Een volledige update wordt in 2013 voorzien.

Tijdens het overleg komt aan de orde:

- De tekst m.b.t. de instapmomenten (par 4.6) wordt besproken en door het college onderschreven
- De tekst m.b.t. de accreditatie-eis (H10) wordt besproken en door het college onderschreven
- De tekst van par 3.1 URL in de BRL herhalen
- Redactioneel (h10): certificatie-indeling m.z. certificatie-instelling
- Het is gewenst een definitie van 'waardstelling' in de ERM-Begrippenlijst op te nemen.

De
Koning

Besluit:

- Het college stemt in met de wijze van verwerken van de ingekomen reacties
- Het college stelt het wijzigingsblad vast met in achtneming van de bovengenoemde wijzigingen.

4a. Herbeoordelingsaudits BRL Erkend Restauratie Bouwbedrijf (ERB)

Bij een herverleningsaudit dienen volgens de ERB minimaal 2 referentieprojecten te worden beoordeeld, waarvan één in uitvoering en één mag afgerond zijn (zij het niet langer dan 3 jaar geleden). Wanneer een bedrijf maar één project heeft uitgevoerd in de afgelopen 12 maanden, kan er dus slechts één afgerond project worden gecontroleerd. Omdat niet kan worden voldaan aan de controle omvang, kan de herverleningsaudit niet positief worden afgerond. Dat betekent dat er géén herverlening van het certificaat kan plaatsvinden.

Het college bespreekt dat de bouwcrisis het opdrachtvolume drastisch heeft beperkt. De situatie van te weinig projecten zal het komende jaar naar verwachting meerdere keren voorkomen. Een verlenging van de termijn is daarom gewenst. Een situatie dat men zeer langdurig geen werken onder handen heeft, doet echter afbreuk aan de vereiste ervaring. Met het oog hierop wordt de termijn voor het auditen van een werk in uitvoering verlengd van 12 naar 24 maanden. Voorwaarde is dat een bedrijf een melding doet aan de CI zodra een in aanmerking komend werk onderhanden is (de termijn van 24 maanden niet nodeloos benutten).

Besluit:

- De tekst van de BRL ERB (par 11.3.3) wordt conform bovenstaande gewijzigd

5. Evaluatie functioneren regelingen

Het is de bedoeling om jaarlijks het functioneren van de regelingen te evalueren. In 2012 heeft het CCvD een standaard vraagstelling vastgelegd. Op basis hiervan hebben de certificerende instellingen SKH, Hobéon en KIWA hebben een verslag over 2012 opgesteld waarin zijn weergegeven wat de ervaringen in praktijk zijn met het auditen van de door hun uitgevoerde erkenningsregelingen. Na enige jaren zal trend analyse mogelijk zijn.

Van FOSAG is nog geen verslag ontvangen, zodat op dit moment geen inzicht bestaat in de uitvoering van de erkenningsregeling voor restauratieschilders.

De
Koning

Miranda Maring licht m.b.t. het verslag over de GEAR diverse punten toe. Belangrijk is dat het begrip 'aandachtspunten' bij het auditen meer inhoud heeft gekregen. Een voorstel tot aanscherping van de GEAR op dit punt volgt. Het aantal certificaathouders is toegenomen met 2. Er zijn 2 nieuwe auditoren in gewerkt.

M.b.t. de voegers-regeling (ERV) is 2012 het eerste uitvoeringsjaar. Aandachtspunten zijn onder meer dat de checklist te uitgebreid blijkt en dat de vereiste opleiding nog niet beschikbaar is waardoor het vastleggen van beschikbare kennis een flinke klus blijkt. Proefstukken blijken vaak niet beschikbaar. Het aantal certificaathouders zal in 2013 naar verwachting toenemen.

M.b.t. de ERS vraagt zij aandacht voor de kleinere bedrijven die slechts een deel van de steenhouders-werkzaamheden uitvoeren.

Het college spreekt zijn waardering uit voor het verslag. Het verslag wordt zeer inzichtelijk gevonden. Het is belangrijk om op deze manier het functioneren te bezien en waar nodig de uitvoering aan te passen. Afgesproken wordt dat er – naar aanleiding van enkele vragen- enige wijzigingen in het verslag worden doorgevoerd voordat tot publicatie wordt overgegaan.

Het verslag van SKH met betrekking tot de uitvoering van de erkenningsregeling voor restauratietimmerwerk doet vermoeden dat er relatief weinig activiteit in de sector dan wel bij de uitvoering van de erkenningsregeling is geweest. De toelichting is summier. Dit zal met SKH worden opgenomen.

Maring

Michiel van Hunen geeft aan dat de RCE op basis van bezoeken aan enkele werken in uitvoering ook het beeld heeft dat er te grote verschillen in de uitvoering zijn. Een en ander behoeft aandacht bij de komende update van de URL (zie agendapunt 7).

De Koning Arjen van der Drift licht het verslag over de uitvoering van de ERB toe. De diverse tabellen worden door het college besproken. Voor de ERB worden al sinds 2009 een verslag opgesteld zodat er inmiddels enige trendanalyse in de verslaglegging mogelijk is. Het aantal certificaathouders is per saldo stabiel (faillissementen en nieuwe toetreders houden elkaar in evenwicht). Uit par 3.1.4 blijkt zowel in absolute als relatieve zin een daling van het aantal afwijkingen. Uit de audits op projecten komt het beeld dat er in het algemeen een behoorlijk kwaliteitsniveau in de uitvoering is. Arjen van de Drift vraagt over ERM de verslagen zal integreren tot een algemeen ERM-verslag. Dat is echter, gezien de verschillen tussen de verslagen, nu nog niet mogelijk. Dit zal vanaf 2014 (verslagjaar 2013) wel gedaan worden.

Besluit:

De Koning - Aanvullende gegevens verwerken. De besproken verslagen worden vervolgens gepubliceerd

6. Kwaliteitseisen, BRIM en aanbestedingen

Niet besproken

7. Activiteiten 2013 (overzicht en projectplannen)

Overzicht lopende projecten:

- De tekst m.b.t. het project opdrachtgeverschap wordt op de ERM-website aangepast

Projectplan P010 Herzien BRL Instandhoudingstechnologie:

- de basisafspraken worden niet alleen in de begeleidingscommissie besproken, maar ook in het college
- de begeleidingscommissie zal bestaan uit de CI's, een vertegenwoordiger van de RCE en van de VTR/VRS.

Projectplan 014 URL Timmerwerk

- in de inleiding de relatie met het RCE-project 'RCE-standpunt' aangeven
- de samenstelling van de begeleidingscommissie wordt aangevuld (KIWA)
- In de URL een definitie van restauratie-timmerwerk opnemen

Projectplan P015 URL Glazenierswerk

- De samenstelling van de begeleidingscommissie wordt aangevuld (VAWR en KIWA)
- In de URL een definitie van restauratie-glazenierswerk opnemen

Besluit: de projectplannen worden vastgesteld met in achtname van bovenstaande wijzigingen.

8. Informatie-uitwisseling / mededelingen

- Verslag branchegroepen-overleg 14 februari 2013

De Koning Het college waardeert het overzicht in het verslag. Het college heeft behoefte aan een overzicht van branches met aantal bedrijven en (ontwikkeling) in de deelname aan de erkenningsregelingen van ERM. Dit wordt voorgelegd aan het ERM-bestuur. Michiel van Hunen deelt mee dat de RCE in het kader van de Rijksmonitor ook diverse gegevens verzamelt en dit mogelijk op dit punt wil intensiveren.

- Bijeenkomst opdrachtgevers 24 april 2013
Walter de Koning licht doel en opzet van de bijeenkomst toe.

Roest - Locatie volgende bijeenkomst
Jan Roest gaat de mogelijkheden van een bijeenkomst + excursie in de St Bavo na.

- Brochure ERM
- De Koning Jan Roest verzoekt om bij herdruk het woord 'restaurateurs' te vervangen door 'architecten, adviseurs en uitvoerende bedrijven'
De brochure wordt o.a. gebruikt op de Restauratiebeurs.
De brochure geeft een toelichting op doel en werkwijze van de ERM. Hij geeft geen concrete duiding wat iemand met een specifieke uitvoeringsrichtlijn kan. ERM ontwikkelt hiervoor een 'restauratiewaaiër' die naar verwachting begin september beschikbaar zal zijn.
- 9. Rondvraag**
- Maring De stad van zaken m.b.t. (het overleg over) de URL voor restauratieschilders komt volgende vergadering aan de orde
- Van Rooden Jos van Rooden deelt mee dat hij i.v.m. pensionering per 1 juli 2013 het CCvD Restauratiekwaliteit zal verlaten. Hij zal de FGM verzoeken een opvolger aan te wijzen.
Walter de Koning deelt mee dat ERM aanwezig zal zijn met een presentatie tijdens de FGM-vergadering op 12 april.

Volgende vergadering 28 juni 2013 van 9.30 – 12.00 uur met aansluitend excursie.

Plaats (vermoedelijk Haarlem, St Bavo) wordt nog definitief bekend gemaakt

Bijlage Regelmatig gebruikte afkortingen

BRL	Beoordelingsrichtlijn
CCvD	Centraal College van Deskundigen
CI	Certificerende instelling
EMA	Erkenningsregeling Monumenten Adviseurs
ERB	Erkend Restauratie Bouwbedrijf
ERS	Erkenningsregeling Restauratie Steenhouwerijen
ERV	Erkend Restauratie Voegbedrijf en erkend zelfstandig werkende restauratievoeger
ERM	Erkende Restauratiekwaliteit Monumentenzorg
FIM	Federatie Instandhouding Monumenten
FGM	Federatie Grote Monumentengemeenten
GEAR	Gezamenlijke Erkenningsregeling van Architecten werkzaam in de Restauratie
OVG	Ondernemersvereniging Glazeniers
URL	Uitvoeringsrichtlijn
VAM	Vereniging Adviesbureaus Monumenten
VAWR	Vereniging Architecten Werkzaam in de Restauratie
VRS	Vereniging Restauratie Steenhouwers
VTR	Vereniging Timmerwerk Restauratie